

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/135
KARAR NO : 2021/140
KARAR TR : 05/04/2021

ÖZET: Karayolunda meydana gelen trafik kazasında sigortalı aracın u radı 1 hasar bedelini ödeyen sigorta irketinin, zararın idarece giderilmesi istemiyle açtı 1 davanın, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi gözetildi inde, ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : Ray Sigorta A. .
Vekilleri : Av. T.A., ve di .
Davalı : Kahta Belediye Ba kanlı 1
Vekilleri : Av. R.B., Av. M.D.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkili irkete sigortalı bulunan 65 ... 096 plakalı aracın, 10/07/2015 tarihinde, sürücüsünün yönetiminde, Adıyaman li, Kahta lçesinde Misak-ı Milli Caddesinden, stiklal Caddesine seyir halinde iken No: 57 önüne geldi inde, aracının altının yol seviyesinden yüksekte bulunan rögar kapa ına vurması sonucunda hasarlandı nı, kazadan ötürü araçta meydana gelen hasar nedeniyle, sigortalıya 18/09/2015 tarihinde, 10.650 TL tazminat ödendi ini, davalı idarenin sorumlulu undaki yolda gerekli önlem, bakım ve onarım i lerinin yerine getirilmedi inden dolayı sigortalı araçta zarar olu tu unu, olayda davalı idarenin % 75 oranında kusurlu bulundu unu ifade ederek; fazlaya ili kin hakları saklı kalmak kaydı ile, 10.650 TL tazminatın, ödeme tarihinden itibaren i leyen avans faizi ile birlikte davalı idareden tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K N BA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. Kahta 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 06/02/2018 tarihli ve E.2016/3, K.2018/82 sayılı dosyasında, uyu mazlı ın esası incelenerek davanın kabulüne karar verilmi tir.

3. Bu karara kar ı istinaf yoluna ba vurulması üzerine Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesinin 30/04/2019 tarihli ve E.2019/940, K.2019/931 sayılı dosyasında, uyu mazlı ın idari yargı yerinde görülmesi gerekti inden bahisle davalı vekilinin istinaf ba vurusunun esastan kabulüne, Kahta 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 06/02/2018 tarihli ve E.2016/3, K.2018/82 sayılı kararının HMK'nun 353/l-a,4 maddesi uyarınca kaldırılmasına, davanın yeniden görülmesi için dosyanın mahalline iadesine 6100 sayılı HMK'nun 353/l-a,4 maddesi uyarınca kesin olarak karar verilmi ve dosya Mahkemesine iade edilmi tir.

4. **Kahta 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 30/01/2020 tarihli ve E.2019/160, K.2020/34 sayılı dosyasında,** davaya bakmaya Mahkemeleri görevli olmadı ndan, dava artı

noksanlı ı nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmi ve bu karar kesinle mi tir. Kararın ilgili kısımları öyledir:

" Gaziantep 17.Hukuk Dairesinin 2019/940 esas ve 2019/931 karar sayılı ilamı;...Kahta Belediye Ba kanlı ı kamu tüzel ki isi olup kamu hizmeti görmekle yükümlü bulunması nedeniyle kamu hizmeti sırasında verdi i iddia olunan zararlardan dolayı olu an sorumlulu u özel hukuk hükümlerine tabi de ildir. Kamu tüzel ki ilerinin yasalar tarafından kendilerine verilen görev ve yetkilerin kullanılması sırasında olu an zararlar, niteli i itibariyle hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar olup bu zararların tazmini amacıyla anılan idarelere kar ı hizmet kusurlarına dayalı olarak dari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanun'un 2.maddesi hükmü uyarınca idari yargı yerinde tam yargı davası ikame edilmesi gerekti inden, mahkemece, hizmet kusuruna dayanılarak kusur raporunda kusur izafe edilen Kahta Belediye Ba kanlı ı aleyhine açılan davada yargı yolu bakımından görevsiz bulundu u halde yazılı oldu u ekilde karar verilmesi yerinde görülmemi tir, bu itibarla davalı vekilinin istinaf ba vurusunun kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının HMK'nun 353/l-a,4 maddesi uyarınca kaldırılmasına karar verilmi tir. eklindedir.

...

Kahta Belediye Ba kanlı ı kamu tüzel ki isi oldu u ve kamu hizmetinden do an zararların dare Mahkemesinde görülmesi gerekti inden Mahkememizce görevsizlik kararı vermek gerekmi tir.

Gaziantep 17. Hukuk Dairesi 2019/931 K. Sayılı kesin ilamı do rultusunda a a ıdaki gibi hüküm kurulmu tur..."

5. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

6. Adıyaman dare Mahkemesinin 13/01/2021 tarihli ve E.2020/877 sayılı dosyasında, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 19/01/2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle de i ik 110. maddesi hükmüne yer verildikten sonra; görevli merciin belirlenmesi için dosyanın uyu mazlık mahkemesi'ne gönderilmesine, davanın incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesi kararı gelinceye kadar ertelenmesine karar verilmi tir. Kararın ilgili kısımları öyledir:

"...Bilindi i üzere, söz konusu kanun hükmünün uygulanması kapsamında gerek ilk derece yargı yerleri (adli yargı-idari yargı) gerekse aynı yargı kolundaki ilk derece ve temyiz/itiraz mercileri arasında görevli yargı yerinin belirlenmesi konusunda uyu mazlıklar ortaya çıkmı ve konu Uyu mazlık Mahkemesi'ne intikal ettirilmemi tir.

Bu kapsamda Yüksek Mahkeme'ce yapılan de erlendirmede, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinde yapılan de i iklikten sonra meydana gelen maddi hasarlı trafik kazalarından kaynaklanan davaların adli yargı yerinde görülmesi gerekti ine hükmedilmemi tir. (Uyu mazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün 30.11.2015 tarihli, E:2015/791. K:2015/806 sayılı ve 11.04.2016 tarihli, E:2016/163, K;2016/2010 sayılı kararları)

Uyu mazlıkta ise; 10.07.2015 tarihinde meydana gelen maddi hasarlı kaza sonrasında davacı tarafından Kahta 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde Alacak davası açıldı ı, adı geçen Mahkemece yapılan yargılama sonucunda, 30.01.2020 tarihli, E:2019/160, K;2020/34 sayılı kararlar, davanın idari yargının görevine girdi i belirtilerek görev ret kararı verildi i, bu kararın 02.12.2020 tarihinde kesinle ti i ve davacının söz konusu tazmin talebinin i bu dava dosyasız esasında yürütüldü ü görülmektedir.

...

Yukarıda yer alan Uyu mazlık Mahkemesi kararları kapsamında yapılan de erlendirmede; bakılmakta olan davanın konusunu olu turan uyu mazlı ın çözümünde adli yargı yerinin görevli

oldu u sonucuna varılmı tır."

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

7. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının karayollarında can ve mal güvenli i yönünden trafik düzenini sa layacak ve trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek oldu u; "Kapsam" ba lıklı 2. maddesinde, bu Kanun'un trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsadı ı ve bu kanunun karayollarında uygulanaca ı belirtilmi tir.

8. 2918 sayılı Kanun'un 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu oldu u yolları trafik düzeni ve güvenli ini sa layacak durumda bulundurmanın, gerekli görülen kav aklara ve yerlere trafik ı ıklı i aretleri, i aret levhaları koymak ve yer i aretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında oldu u ifade edilmi tir.

9. 2918 sayılı Kanun'un "Karayolu trafik güvenli i" ba lıklı 13.maddesinde de, karayolunun yapımı, bakımı, i letilmesi ile görevli ve sorumlu bütün kurulu ların, karayolu yapısını, trafik güvenli ini sa layacak durumda bulundurmakla yükümlü oldukları belirtilmi tir.

10. 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle de i ik 110. maddesi öyledir:

" leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dahil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumlulu a ili kin davalar, sigortacının merkez veya ubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulundu u yer mahkemelerinden birinde açılabilere i gibi kazanın vuku buldu u yer mahkemesinde de açılabilir"

11. 2918 sayılı Kanun'un Geçici 21. maddesi öyledir:

"Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ili kin hükmü, yürürlü e girdi i tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek dare Mahkemesinde açılmı bulunan davalara uygulanmaz"

B. Yargı Kararları

12. Anayasa Mahkemesinin 26/12/2013 tarihli ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı (R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147) kararının ilgili kısmı öyledir:

"... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildi i üzere, tarihsel geli ime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemi ve idari uyu mazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danı tay yetkili kılınmı tır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyu mazlı ın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulundu unu söylemek olanaklı de ildir. Ancak, idari yargının denetimine ba lı olması gereken idari bir uyu mazlı ın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. tiraz konusu kural, trafik kazasında zarar

göremenin asker ki i ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ili kin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülece ini öngörmektedir. tiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildi i gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizli i giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sa lanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldı ı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındı ı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görülece i yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik oldu u anla ılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu eridi üzerindeki araç trafi inden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdi i konusunda bir tartı ma bulunmamaktadır. dare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadı ı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı de ildir. tirazın reddi gerekir...”

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

13. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/04/2021 tarihli toplantısında; dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

14. Raportör-Hâkim Ta kın ÇEL K'in, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

15. Dava, davacı irketin sigortalamı oldu u aracın kaza yapmasında davalı idarenin kusuru bulundu undan bahisle, sigortalıya ödenen tazminatın, faiziyle birlikte, davalı idareden rücuen tazmini istemiyle açılmı tır.

16. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz ba vuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, 12.paragrafta belirtilen gerekçesi ile anılan kuralı Anayasa'ya aykırı görmemi ve iptal istemini oy birli iyle reddetmi tir.

17. Anayasa'nın 158. maddesinin son fıkrasında “Di er mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyu mazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır.” denilmektedir. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebilece ine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan do an tüm

sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibarıyla görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, bahtası Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir.

18. Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin iktisat edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliğiyönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışmaları usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğiysonucuna varılmıştır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Adıyaman dairesel Mahkemesinin bahıvurusunun kabulü ile Kahta 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 30/01/2020 tarihli ve E.2019/160, K.2020/34 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Adıyaman dairesel Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile Kahta 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 30/01/2020 tarihli ve E.2019/160, K.2020/34 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

05/04/2021 tarihinde, Üye Ahmet ARSLAN'ın KARAR I OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
Mehmet
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KARAR I OYU

darenin kendi kurulu kanununda belirlenen ve 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan görevlerinden, yani; yol yapım, bakım, işletme, trafik güvenliğini sağlamak amacıyla yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğunun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyuşmazlığın, özel hukuktaki araç işletenin hukuki sorumluluğundan değil, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklanması karışığında uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyorum. 05/04/2021

Üye
Ahmet ARSLAN